

RADA GMINY KRZYŻANÓW

Krzyżanów 10, 99-314 Krzyżanów
tel. (024) 356 29 10, fax. (024) 356 29 00

UCHWAŁA NR IX/96/2025 RADY GMINY KRZYŻANÓW

z dnia 25 czerwca 2025 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027”

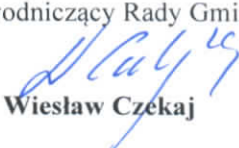
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1) i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krzyżanów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Czeka

RADA GMINY KRZYŻANÓW

Krzyżanów 10, 99-314 Krzyżanów
tel. (024) 356 29 10, fax. (024) 356 29 00

Załącznik do uchwały Nr IX/96/2025

Rady Gminy Krzyżanów

z dnia 25 czerwca 2025 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2025 – 2027

Krzyżanów, czerwiec 2025

SPIS TREŚCI

- I. Wprowadzenie**
- II. Organizacja wsparcia rodziny**
- III. Podstawa prawna**
- IV. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Krzyżanów**
- V. Analiza SWOT**
- VI. Cel główny i cele szczegółowe**
- VII. Adresaci programu**
- VIII. Realizatorzy programu**
- IX. Finansowanie programu**
- X. Efekty i rezultaty programu**
- XI. Monitoring i ewaluacja**
- XII. Podsumowanie**

I. Wprowadzenie

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą jednostkę życia społecznego, odpowiedzialną za wychowanie, opiekę młodego pokolenia. Jest podstawowym środowiskiem, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Kształtując osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina powinna być jednym z najbardziej stabilnych punktów odniesienia w życiu dziecka.

Obecnie spotykamy się z licznymi zagrożeniami i zaburzeniami w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny. Współczesne rodziny odczuwają niedosyt uczuciowy, rozluźnienie więzi i relacji pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny, mające negatywny wpływ na ich życie wewnętrzne. Zagrożeniem dla dobrze funkcjonującej rodziny jest także nieumiejętne korzystanie z Internetu i coraz częściej uzależnienie dzieci od komputerów i gier. Wpływa to negatywnie na rozwój dziecka. W przypadku pojawienia się w rodzinie zaburzeń w funkcjonowaniu, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań, które niejednokrotnie są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Jednak głównymi problemami dezorganizującymi życie rodzin są uzależnienia (głównie choroba alkoholowa), przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, którym niejednokrotnie towarzyszy problem ubóstwa oraz długotrwałe bezrobocie. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów i przedstawicieli innych instytucji, mających kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027” jest realizacją obowiązku nałożonego na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to ustawa nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Realizacja programu na terenie Gminy Krzyżanów powinna prowadzić do podejmowania wszystkich możliwych programów profilaktycznych i edukacyjnych prowadzących do redukcji zjawisk patologicznych i patologii społecznych wśród rodzin i rozbudowy systemu opieki nad dzieckiem oraz pracy z rodziną.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej w fazie, gdy problemy pojawiają się oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy rodzina jest zastępowana w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej lub w sytuacjach ekstremalnych dziecko musi opuścić własną rodzinę. Od 1 stycznia 2017 roku z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu „.

Zgodnie z art. 176 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej po dniu 31 grudnia 2021 r. odpowiednio:

- a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy,
 - b) 30% w drugim roku pobytu dziecka,
 - c) 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywania ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy. Do zadań własnych gminy określonych w ustawie o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3 – letnich programów wsparcia rodziny.

II. Organizacja wsparcia rodziny

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej.

Obowiązek, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi.

Ustawa również dokonuje podziału kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
Profilaktyka –wspieranie rodziny	1. Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna 2. Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. 3. Adopcja	
1. Asystent rodzinny 2. Placówki wsparcia dziennego; 3. Rodziny wspierające 4. Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny.	1. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka 2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze 3. Usamodzielnienie 4. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (Koordynator) 5. Rodziny pomocowe	1. Ośrodek adopcyjny 2. Regionalna placówka opiekuńczo terapeutyczna 3. Interwencyjny ośrodek preadopcyjny

1. Profilaktyka – wsparcie rodziny:

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

W Krzyżanowie zadania w obszarze profilaktyki i pomocy dziecku w rodzinie ujęte są również w Gminnym Programie Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii. Koordynatorem obu programów jest Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Działania profilaktyczne w/w programach skierowane są przede wszystkim do rodzin wychowujących dzieci, jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą domową, ubogich i zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

2. Praca z rodziną:

Praca z rodziną w szczególności ukierunkowana jest na wspieranie więzi uczuciowych w rodzinie, pomoc w integrowaniu rodziny z otoczeniem, pomoc w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, neutralizowanie czynników negatywnie działających na dziecko. Powinna być możliwie wcześnie podejmowana i prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę. GOPS w Krzyżanowie daje tym osobom i rodzinom taką możliwość udzielając pomocy w następujących formach :

- pomoc społeczna,
- świadczenia pieniężne (zasiłki stałe, okresowe, celowe i specjalne celowe),

- świadczenia niepieniężne (zakup posiłku, schronienie, potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, praca socjalna, pomoc osobom zagrożonym eksmisją),
- wykonywanie prac społecznie użytecznych,
- pomoc osobom uzależnionym od alkoholu (działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych),
- pomoc ofiarom i sprawcom przemocy domowej (działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej),
- poradnictwo specjalistyczne (darmowe porady prawne dla mieszkańców, poradnictwo psychologiczne),
- świadczenia rodzinne (zasiłki rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie),
- fundusz alimentacyjny,
- karta dużej rodziny.

Praca z rodziną powinna opierać się na sprawnie prowadzonej komunikacji i informacji na rzecz dziecka i rodziny. Istotnym we wzmocnieniu systemu opieki nad dzieckiem jest budowanie w środowisku lokalnym systemu informacyjnego polegającego przede wszystkim na zgłoszeniu każdej niepokojącej informacji na temat dziecka do ośrodka pomocy społecznej.

III. Podstawa prawna

Podstawą prawną do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Krzyżanów na lata 2025-2027 są następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) ustawa z dnia 26 października 1992 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu Alkoholizmowi;
- 4) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 6) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”;
- 7) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 8) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- 9) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 10) Gminny Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

IV. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Krzyżanów

Gmina Krzyżanów jest to gmina wiejska, leżąca w powiecie kutnowskim. Gmina Krzyżanów graniczy z gminami: Bedlno, Kutno, Witonia, Piątek, Oporów. Siedzibą gminy jest Krzyżanów. Powierzchnia gminy Krzyżanów wynosi 106,06km², co stanowi 12% powierzchni powiatu kutnowskiego. Na dzień 31.12.2024r. liczba ludności Gminy Krzyżanów wynosiła 4 021osób.

Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Krzyżanów

Tabela 1. Liczba mieszkańców

Ogółem Mieszkańcy		kobiety		mężczyźni	
2023	2024	2023	2024	2023	2024
4071	4021	2062	2035	2009	1986

Źródło: Urząd Gminy Krzyżanów – Ewidencja Ludności

Tabela 2. Podział mieszkańców ze względu na wiek i płeć

Liczba mieszkańców WIEK	2023		2024	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	mężczyźni
0-2	45	54	35	49

3	20	18	23	19
4-5	43	44	42	34
6	24	29	23	28
7	28	19	24	28
8-12	101	91	108	88
13-15	54	66	57	60
16-17	45	31	41	40
18	16	18	18	18
19-65	0	1361	0	1332
19-60	1111	0	1087	0
>65	0	278	0	290
>60	575	0	577	0

Źródło: Urząd Gminy Krzyżanów – Ewidencja Ludności

Liczba mieszkańców systematycznie spada, co wynika z malejącej liczby urodzeń oraz zmniejszającej się populacji osób w wieku produkcyjnym. Jednocześnie zauważalny jest wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, co sugeruje starzenie się społeczeństwa. Podobnie jak wiele innych gmin w Polsce, Krzyżanów zmaga się z problemem starzejącego się społeczeństwa. Liczba osób w wieku emerytalnym rośnie, co prowadzi do obciążenia systemów społecznych i zdrowotnych. Jednocześnie obserwuje się stosunkowo niski wskaźnik urodzeń, co może w przyszłości wpłynąć na dalsze zmniejszanie liczby mieszkańców. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzyżanowie podejmują szereg działań wytyczonych przez ustawy. Działalność Ośrodka w tej dziedzinie jest duża i ciągle się rozwija dzięki profesjonalnie wykonywanej pracy socjalnej przez pracownika socjalnego. Prace socjalną wykonuje się z każdym zgłaszającym się do Ośrodka Pomocy Społecznej Klientem. Szczególną uwagę zwraca się na rodzinę i jej funkcjonowanie.

Gmina ma rozwiniętą infrastrukturę edukacyjną na poziomie podstawowym i średnim, jednak młodzież chcąc kontynuować naukę na poziomie wyższym często musi wyjeżdżać do innych miast. Istnieje również placówka zdrowotna i apteka, jednak bardziej zaawansowana opieka medyczna wymaga dojazdów do pobliskich miast.

W gminie działa wiele organizacji pozarządowych i grup społecznych, kół gospodyń wiejskich i kół śpiewaczych, które angażują się w działalność kulturalną, sportową i rekreacyjną. Lokalne wydarzenia, takie jak festyny, imprezy sportowe, plenerowe czy spotkania społeczne, są ważnym elementem życia społecznego. Jak w wielu małych gminach, także w Krzyżanowie można zaobserwować pewne problemy społeczne, takie jak bezrobocie (choć w skali kraju jest ono relatywnie niskie) oraz związane z tym zjawiska, np. marginalizacja społeczna niektórych grup.

Tabela 3. Powody przyznania pomocy społecznej

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2023	2024	2023	2024
Ubóstwo	21	18	48	39
Potrzeba ochrony macierzyństwa	15	12	56	39
Bezdomność	1	1	1	1

Bezrobocie	39	38	113	102
Niepełnosprawność	20	17	27	21
Długotrwała lub ciężka choroba	38	35	54	59
Bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	6	7	9	15
Rodziny niepełne	5	6	7	13
Rodziny wielodzietne	1	1	6	6
Alkoholizm	1	1	1	1
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	0	1	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie

W każdej lokalnej społeczności pewna część rodzin zмага się z tymczasowymi lub przewlekłymi problemami, co sprawia, że potrzebują one wsparcia w różnych aspektach swojego życia. Powyższe dane wskazują jednoznacznie, iż bezrobocie jest dominującą przyczyną ubiegania się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej. Inne problemy to m.in. długotrwała choroba, ubóstwo, niepełnosprawność. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę osób korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej widoczna jest tendencja spadkowa. Należy jednak zwrócić uwagę, iż jeden ze wskaźników utrzymuje się na równym poziomie. Jest to liczba osób korzystających z pomocy z uwagi na długotrwałą lub ciężką chorobę. Ma to ścisły związek ze zjawiskiem starzejącego się społeczeństwa.

Do zakresu działalności Ośrodka należą również działania o charakterze aktywizacyjnym, integrującym oraz wspierającym różne grupy i osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Jest to również niesienie fachowej pomocy rodzinom przeżywającym trudności w prawidłowym ich funkcjonowaniu i zaspokajaniu podstawowych potrzeb. Od lat prowadzona jest pomoc w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, a od roku 2018 realizowany jest rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”, który co roku jest kontynuowany. Każde dziecko, które kwalifikuje się do objęcia tym wsparciem ma możliwość otrzymania gorącego posiłku w szkole/przedszkolu. Program cieszy się dużą popularnością, propaguje zdrowe nawyki żywienia, jak również stanowi znaczącą pomoc dla rodziny. Realizowany jest także program „Posiłek w domu i w szkole” w formie zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup żywności – posiłek.

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie realizuje Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, którego celem jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących. Osoby potrzebujące otrzymują bezpłatnie artykuły spożywcze takie jak: warzywne i owocowe (groszek z marchewką, dżem truskawkowy); skrobiowe (makaron jajeczny, mąka pszenna, kasza jęczmienna, płatki owsiane, herbatniki maślane, kawa zbożowa) mleczne (mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający), mięsne (szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, pasztet wieprzowy, szprot w oleju), cukier (cukier biały), tłuszcze (olej rzepakowy), dania gotowe (fasolka po bretońsku).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie realizuje zadanie zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny. Karta przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana każdemu członkowi rodziny, bezpłatnie. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Ponadto Karta Dużej Rodziny przysługuje również tym rodzicom, które mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku.

Tabela 4. Rodzaje wydanych kart w 2024r.

Rodzaj wniosku	Ilość wydanych kart
Rodzina składająca się wyłącznie z rodziców	10
Rodzice + dzieci	19
Nowy członek rodziny	2
Przedłużenie ważności	1

Duplikat	1
----------	---

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie

W ostatnich latach spada zainteresowanie Kartami Dużej Rodziny, ponieważ większość rodzin wielodzietnych z terenu naszej gminy posiada już takie karty.

Tabela 5. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2023-2024

L.p.	Świadczenie	Rok 2023	Rok 2024
1	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	139	116
2	Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	9	7
3	Świadczenie „Za Życiem”	0	1

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie

Tabela 6. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2023-2024

Zagadnienie	Rok 2023	Rok 2024
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	133	138
Liczba osób w rodzinach	288	317

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie

W przypadkach przemocy domowej lub podejrzenia jej występowania uruchamiana jest tzw. procedura „Niebieskie Karty”, która obejmuje działania podejmowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej, policję, placówki oświatowe, służbę zdrowia, sądownictwo. W ramach swoich działań pracownicy GOPSu współpracują również z rodzinami, w których występuje problem przemocy domowej. Ich zadaniem jest wsparcie rodziny w przezwyciężaniu trudności, pomoc w odbudowie relacji rodzinnych oraz zapewnienie dzieciom i opiekunom odpowiedniego wsparcia w sytuacjach kryzysowych.

Tabela 7. Dane dotyczące przemocy w rodzinach w latach 2023-2024

Procedura „Niebieskie Karty”	Rok 2023	Rok 2024
Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	16	10

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie

Powyższe zadania są realizowane przede wszystkim we współpracy z instytucjami gminnymi i powiatowymi, a także organizacjami społecznymi działającymi na danym obszarze. Interdyscyplinarna współpraca osób, instytucji i organizacji zajmujących się dziećmi oraz rodzinami na terenie Gminy Krzyżanów jest zgodna z wymogami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczącej funkcjonowania systemu pomocy dla rodzin zmagających się z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Gmina Krzyżanów, opierając się na tych założeniach, wdraża działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych oraz zjawisk patologicznych.

V. Analiza SWOT

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY KRZYŻANÓW	
Mocne strony	Słabe strony
- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym, - działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin, - działalność organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, - dobrze wykształcona kadra, - otwartość na współpracę, - funkcjonowanie placówek oświatowych na	- wysoki wskaźnik ubóstwa, - wysokie koszty utrzymania rodzin, - ograniczenie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę, - brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, - bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie,

terenie gminy, - funkcjonowanie placówki służby zdrowia na terenie gminy.	- bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, - brak asystenta rodziny.
Szanse	Zagrożenia
- regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie, - możliwość współpracy z organizacjami, - możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, - powołanie asystenta rodziny (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. - spadek bezrobocia, - edukacja rodziców, - funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego - realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, - zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej i edukacji.	- trudna sytuacja finansowa rodzin, - większa skala zjawisk niepożądanych , - coraz bardziej skomplikowane problemy rodzin, - uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”, - zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, - rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, alkoholizm, narkomania, uzależnienia), - ograniczone środki na podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów, - brak środków finansowych na zatrudnienie asystentów rodziny, - brak środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

VI. Cel główny i cele szczegółowe

Cel główny programu:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka				
Zadania	Okres realizacji	Wskaźnik realizacji działań	Realizatorzy	Źródła finansowania
1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	2025-2027	-liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą - liczba wywiadów środowiskowych	GOPS, Organizacje pozarządowe	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
2. Objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci	2025- 2027	- liczba dzieci korzystających z posiłków - liczba rodzin korzystających z pomocy -liczba osób objętych programem POPŻ	GOPS, Szkoły	Środki własne realizatorów działania
3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin	2025-2027	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych	GOPS , Niepubliczne Zakłady Opieki	Środki własne realizatorów działania

dysfunkcyjnych		monitorowaniem	Zdrowotnej	
4. Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy	2025-2027	- liczba osób (dorośli i dzieci) - liczba Niebieskich Kart	GOPS, Policja	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5. Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka.	2025-2027	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach, - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówce	GOPS, PCPR	Środki własne realizatorów działania
6. Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	2025–2027	- liczba dzieci korzystających z wypoczynku	GOPS, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe , placówki oświatowe	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących				
Zadania	Okres realizacji	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy	Źródło finansowania
1. Organizacja szkoleń przygotowujących osoby działające na rzecz rodziny przygotowujących do kompleksowego i interdyscyplinarnego ich wspierania w środowisku lokalnym	2025-2027	-liczba szkoleń i warsztatów - liczba uczestników	GOPS, PCPR, Organizacje pozarządowe	Środki własne realizatorów działania , środki zewnętrzne
2. Zapewnienie dostępności konsultacji poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	2025-2027	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad	GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe, Poradnia Psych.-Pedagog.	środki własne realizatorów działania
3. Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych , poprzez	2025-2027	- liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami	GOPS, Organizacje pozarządowe, PCPR	Środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

organizowanie szkoleń , konsultacji, poradnictwa				
4. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców	2025-2027	- liczba rodzin objętych monitorowaniem - liczba osób skierowanych na terapię	GOPS, PCPR, Zespół Interdyscyplinarny	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne

3. Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej

Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.				
Zadania	Okres realizacji	Wskaźnik realizacji działań	Realizatorzy	Źródło finansowania
1. Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny lub pracownika socjalnego	2025 - 2027	- liczba wspieranych rodzin - liczba wywiadów środowiskowych	Gmina, GOPS	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
2. Pomoc rodzinom wspierającym (w razie stwierdzonych potrzeb)	2025 - 2027	- liczba rodzin objętych pomocą	Gmina, GOPS	środki własne realizatorów działania, dotacje, środki zewnętrzne
3. Indywidualne poradnictwo zawodowe , pedagogiczne i psychologiczne	2025 - 2027	- liczba porad	PCPR, Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy ,Placówki Oświatowe	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
4. Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodziny	2025 - 2027	- liczba zrealizowanych programów	PCPR, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna, Powiatowa Komenda Policji	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
5. Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców	2025 - 2027	- liczba zorganizowanych szkoleń , warsztatów	PCPR, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowniczej, Placówki Oświatowe, Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
6. Promowanie	2025 - 2027	- ilość spotkań	Placówki	środki własne

rodzinnej integracji		integracyjnych	oświatowe, GOPS, Gmina, GOK	realizatorów działania, środki zewnętrzne
----------------------	--	----------------	-----------------------------------	---

VII. Adresaci programu

Adresatami programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Krzyżanów dotknięte przemocą domową, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych, rodziny w których są osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Program skierowany jest także do rodzin, które z różnych powodów potrzebują wsparcia instytucji w wypełnianiu zadań związanych z wychowaniem dzieci.

VIII. Realizatorzy programu oraz planowane działania

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie przy współpracy z:

- Urzędem Gminy Krzyżanów
- Gminną Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Placówkami Oświaty,
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kutnie,
- Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Praktyka Rodzinna „w Krzyżanowie,
- Powiatową Komendą Policji w Kutnie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie,
- Organizacjami pozarządowymi.

Koordynatorem Programu jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzyżanowie.

Lp	Instytucja	Działalność wspierająca rodzinę
1.	Urząd Gminy Krzyżanów	Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych promujących rodzinę
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowie	Pomoc finansowa, dożywianie dzieci w szkołach, praca socjalna, specjalistyczne poradnictwo, aktywizacja społeczna i zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej
3.	Zespół Interdyscyplinarny w Krzyżanowie	Wsparcie i pomoc dla rodzin w przezwyciężeniu problemu przemocy
4.	Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krzyżanowie	Profilaktyka uzależnień, udział w organizowaniu pogadanek, wycieczek, wyjazdów, działalność profilaktyczna w zakresie zdrowia i uzależnień
5.	Placówki Oświatowe z terenu Gminy Krzyżanów	Działalność edukacyjno – wychowawcza, organizowanie zajęć pozaszkolnych, wyrównujących szanse edukacyjne, świetlice szkolne, rajdy rodzinne, pogadanki dla rodziców i uczniów na temat uzależnień, zajęcia z pedagogiem szkolnym
6.	Powiatowa Komenda Policji w Kutnie	Działania interwencyjne, profilaktyczne spotkania z dziećmi i młodzieżą: działania wspomagające inne instytucje pracujące z rodziną.
7.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kutnie	Konsultacje specjalistyczne
8.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Praktyka Rodzinna „w Krzyżanowie	Działania w zakresie profilaktyki zdrowia, szczepienia dzieci, opieka zdrowotna rodzin
9.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie	Działalność, wsparcie i pomoc dla rodzin w przezwyciężeniu problemu przemocy

10	Organizacje pozarządowe	Działalność profilaktyczna zapobiegająca demoralizacji dzieci i młodzieży, rozwijanie zainteresowań, organizacja wycieczek, propagowanie form milego spędzenia czasu wolnego
----	-------------------------	--

IX. Finansowanie programu

Źródłem finansowania zadań określonych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny dla Gminy Krzyżanów na lata 2025 - 2027 są środki finansowe poszczególnych podmiotów realizujących zadania na rzecz dziecka i rodziny (budżet gminy i powiatu), a także środki uzyskane z dotacji z budżetu państwa, dotacji unijnych oraz środki organizacji pozarządowych.

X. Efekty i rezultaty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- 1) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 2) zwiększenie skuteczności pomocy kierowanej do rodzin dysfunkcyjnych;
- 3) poprawa sytuacji dziecka w rodzinie;
- 4) poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka.

XI. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027 jest dokumentem otwartym długofalowym, zatem podlega ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych, jak również podejmowanie bieżących działań korygujących, zaś ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i skazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności oraz skuteczności przyjętych założeń i sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedkładane corocznie Radzie Gminy Krzyżanów do końca marca każdego roku.

XII. Podsumowanie

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027” jest realizacją obowiązku nałożonego na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to ustawa nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Realizacja programu na terenie Gminy Krzyżanów powinna prowadzić do podejmowania wszystkich możliwych programów profilaktycznych i edukacyjnych prowadzących do redukcji zjawisk patologicznych i patologii społecznych wśród rodzin i rozbudowy systemu opieki nad dzieckiem oraz pracy z rodziną. Założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej w fazie, gdy problemy pojawiają się oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy rodzina jest zastępowana w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej lub w sytuacjach ekstremalnych dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspierania rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny konieczne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży, w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowej pomocy może skutkować dalszymi konsekwencjami i degradacją. Ważne jest, aby dostęp do pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej był bezpłatny. W pierwszej kolejności należy stymulować aktywność własną rodzin, aby mieli możliwość samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami. Należy wyzwalać potencjał i pozwalać na uczenie się nowych umiejętności.

System wspierania rodziny i pieczy zastępczej został utworzony ze względu na dobro dzieci, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową. Należy zaznaczyć, że skuteczna pomoc osiągnięta będzie poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji oraz organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Przewodniczący Rady Gminy
Wiesław Czekaj